

Wstęp

Od ponad 60 lat, w pobliżu Bazyliki Archikatedralnej w Częstochowie, swoją działalność dydaktyczno-wychowawczą prowadzi Niższe Seminarium Duchowne – Liceum Ogólnokształcące. Szkoła dostępna jest dla młodzieży męskiej po ukończeniu gimnazjum. Cykl kształcenia trwający trzy lata jest realizowany w oparciu o obowiązujące przepisy dotyczące edukacji w liceach ogólnokształcących. To, co wyróżnia Niższe Seminarium Duchowne wśród innych szkół katolickich, wyraża się poprzez szeroko rozumianą formację religijną. Ona stanowi o Jego tożsamości i wynika z faktu, że Niższe Seminarium Duchowne poczuwa się w sposób szczególny do stwarzania klimatu otwartego na powołania kapłańskie, a działalność jest ukierunkowana na rozpoznanie i pielęgnowanie ziarna powołania kapłańskiego.

Na mocy *Ustawy o systemie oświaty* z 7 września 1991 roku z późniejszymi zmianami (Dz.U.2004 Nr 256, poz.2572) Niższe Seminarium Duchowne jest wpisane w system prawny edukacji w Polsce. Aby mogło w tym systemie funkcjonować, musi spełniać warunki ustawowe przewidziane dla szkół niepublicznych posiadających uprawnienia szkoły publicznej. Przede wszystkim powinno realizować programy nauczania uwzględniające podstawy programowe oraz ramowy plan nauczania dla liceów ogólnokształcących. Niższe Seminarium Duchowne powinno także stosować ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, oraz zatrudniać nauczycieli przedmiotów obowiązkowych posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych. Wszystkie warunki wynikające z *Ustawy o systemie oświaty* oraz z kolejnych aktów prawnych ministra właściwego do spraw oświaty przekładają się na system prawa szkolnego. Obecny kształt tego prawa w Niższym Seminarium Duchownym w Częstochowie stanowi przedmiot niniejszej publikacji.

Najważniejszym dokumentem prawa szkolnego jest *Statut*, który określa organizację i zasady funkcjonowania Niższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej. Cele wychowawcze szkoła realizuje w oparciu o własny *Program wychowawczy* i spójny z nim *Program profilaktyki*. Spełniając obowiązek stosowania programów nauczania uwzględniających podstawy programowe oraz ramowy plan nauczania dla liceów ogólnokształcących, Niższe Seminarium Duchowne posiada *Szkolny plan nauczania* i *Szkolny zestaw programów nauczania* oraz *Wykaz podręczników szkolnych*.

Ważne miejsce w prawie szkolnym zajmują regulaminy. Najważniejsze z nich to *Regulamin Rady Pedagogicznej* i *Regulamin Seminaryjny*. Pierwszy dotyczy kolegiального organu szkoły w zakresie realizacji zadań statutowych dotyczących kształcenia, wychowania i opieki jakim jest rada pedagogiczna. Działa ona według opracowanego przez siebie i zatwierdzonego przez rektora Niższego Seminarium Duchownego regulaminu. Z kolei *Regulamin Seminaryjny* – odnoszący się do uczniów- zawiera szczegółowe zasady życia seminaryjnego. Szczególnie ważne dla funkcjonowania Seminarium są dwa dokumenty: *Akt Przekształceniowy Niższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej* wydany dnia 28 stycznia 2002 roku przez Arcybiskupa Metropolitę Częstochowskiego, oraz *Zaświadczenie o wpisie do ewidencji szkół niepublicznych prowadzonej przez Prezydenta Miasta Częstochowy* Niższego Seminarium Duchownego w Częstochowie jako liceum ogólnokształcącego wraz internatem.

Aby wszystkie wymienione dokumenty prawne wpisać w całości aktualnej szkolnej rzeczywistości, najpierw zostanie przedstawiony w niniejszej publikacji zarys 60-letniej historii Niższego Seminarium Duchownego w Częstochowie.